

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe, se prodajajo po 3 vč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Naboru, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 vč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in uležljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti štev. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Minister Ritt v Opatiji.

OPATIJA 4. Minister za javna dela je na vladnem parniku „Pelagosa“ dospel danes semkaj in si je pod vodstvom okrajnega glavarja barona Schmidt-Zabierowa ogledal Opatijo in Lovran.

Ogrska magnatska zbornica.

BUDIMPEŠTA 4. Magnatska zbornica je imela danes ob 11. uri predpoludne sejo, na kateri je bila brez debate vsprejeta adresa ter indennitetna predloga za 1911. — Na razpravi rekrutne predloge je knez Windischgrätz rekel, naj se čim prej in temeljito preosnuje vojsko. Predloge so bile vsprejete v splošnosti in v podrobnosti. — Nato je bila odobrena trgovska pogodba z Romunsko. Predloga je bila vsprejeta v splošnosti in v podrobnosti. Nato je bila seja zaključena.

Bosanski deželni zbor odgodjen.

SARAJEVO 4. Ko so bile prečitane došle vloge, je zbornica po kratki debati enoglasno vsprejela posl. dr. Srškića predlog zakonske novele k vladnim odredbam proti gozdnim prestopkom. Nato je deželni zbor rešil več peticij. Po 1 in pol urnem odmoru je bil z veliko večino v tretjem čitanju vsprejet proračun. — Od deželnega zbora sklenjeni proračun reducira izdatke za 45 tisoč K in povečuje dohodke za okroglo 54.000 K.

Zatem je predsednik prečital dopis deželnega načelnika, da je deželni zbor najvišim odlokom odgodjen. Podpredsednik Sola se je zahvalil zbornici in civilnemu adlatu in je zaključil sejo ob „Živio-klicih“ poslancev.

Mednarodni mirovni kongres.

STOKHOLM 4. Na čast udeležencev mednarodnega mirovnega kongresa je bil včeraj popoldne v kraljevski palači vsprejem, na kateri je bilo povabljenih okoli 600 oseb. Kralja je zastopal princ Karol, ki je vsprejemal goste.

Ruski jezik na bolgarskih gimnazijah.

SOFIJA 4. (Bolg. brz. ag.) Najvišji učni svet je sklenil uvesti pouk v ruskem jeziku na bolgarskih gimnazijah od 4. do 6. razreda, dočim se je dosedaj poučevalo le v 5. in 6. razredu.

Iz Hondurasa.

NEW-ORLEANS 3. Potniki, ki so prispeli semkaj iz Puerto Cortez, poročajo, da so v Hondurasu povodom zadnjega revolucijskega gibanja usmrtili 17 oseb, 20 so jih pa zaprli.

Smrt aviatika.

BRUSELJ 4. Včeraj se je na letališču v Stockelu pripetila nesreča, ki jej je zapal kakor žrtev neki mlad aviatik. Aviatik Kinet se je bil na svojem areoplanu dvignil visoko v zrak, ali močan veter mu je prevrnil stroj, ki je padel na zemljo. Kinet je kmalu po padcu umrl. On je brat onega Kinet, ki je nedavno na prav tak način ponesrečil. — V torek je mladi aviatik Tyck dosegel svetovni rekord, dvignivši se 1700 metrov visoko.

PODLISTEK.

Žensko srce.

Spisal Paul Bourget. — Prevel V. B.

„Madam de Velde je šla sedaj ven... Toda kam je šla?“

Po vsaki taki odsotnosti je Ervin opazal v njenem vedenju neko melanholično, mehko stanovitnost, ki ga je bolela; kajti čutil se je odtujenega in odpahnjene od tega obraza in teh očij, v katerih je čital misli, ki niso bile nimenjene njemu.

Kake misli?

Tega ne bi mogel povedati

Bilo je na večer ravno tistega dne, ko je hotel govoriti s Klaro že ob petih, a je ni našel: ravno tisti večer je bilo, ko se ni mogel vzdržati in je zaklical po prvih besedah govora:

„Kako nesrečnega ste me storili danes!“

Bila sta zopet sama v malem modrem salonu. Okno je bilo napol odprto. Zvezdnato nebo pomladne noči se je iskriilo in drhtelo... Vnjo cvetoče bezgovine, ki je napolnjeval vrh, je puhtel v sladkem dihu skozi okno v polumrak malega salona...

TURČIJA.

CARIGRAD 4. Grški odposlanec Gryparis se je danes pritožil pri ministru za unanjanje stvari Riffat paši radi nadaljevanja bojkota, češ, da postopa bojkotni odbor kakor postranska vlada. Minister je odgovoril, da stori porta vse možno, tudi grška vlada mora torej pomagati s primernim vedenjem.

CARIGRAD 4. „Sabah“ poroča, da je turška vlada kupila v Nemčiji dve novi oklopnjači. Turški poslanik v Carigradu je prejel nalog, naj podpiše pogodbo. Obe ladiji staneti 1 milijon funtov.

CARIGRAD 4. Orožnik Mustafa je bil aretiran, ker se je dokazalo, da je bil tudi on vpleten v zaroto, ki so jo staroturki osnovali proti novi turški vladi. Orožnik je namreč prevzel nalogo, da ubije jednega ministra s strelom iz svoje puške. Zarotniški odbor je imel 500 členov, od katerih jih je bilo 50 aretiranih, ostalim pa niso mogli še dokazati krivde.

Budimpešta 4. Ravnatelj splošne bančne delniške družbe Marko Biro je včeraj na grobu svojega očeta izvršil samomor. Danes zjutraj so ga našli tamkaj mrtvega.

Curih 4. Narodna banka je povišala diskont od 3 odstotkov na 3 in pol odstotkov.

Haag 4. Nizozemski princ Henrik je včeraj padel z kolesa in si zlomil ključnico.

Hrvatsko-srbska koalicija pred razpadom?

Trst, dne 4. julija.

Na podlagi najnovejših vesti, ki prihajajo iz Zagreba o razvoju krize na Hrvatskem, zdi se, da je razpad koalicije neizogiben. Že prizadevanje bana Rakodžaya, ki je zasedel bansko stolico po nar. vladi, ki je padla zbog konflikta navstalega med madjarsko in hrvatsko-srbsko koalicijo radi železniške pragmatike, je šlo za tem, da bi razcepil hrvatsko-srbsko koalicijo; in v isto vrsto si je prizadeval tudi Rauch, ali isto tako brezuspešno.

Zdaj se pa zdi, da se to, kar se ni posrečilo ne Rakodžayu, ne Rauchu, posreči Tomašiču. Videti je bilo že na prvi hip, da je bila vsa kriza izzvana namenoma. Ban Tomašič je zahteval od koalicije, naj se odpove zahtevi po umaknitvi pravosodnega šefa Aranickega, na tak način, da bi vsprejem Tomašičevega pogoja značil popolno kapitulacijo. Da pa koalicija toliko radi svojega dostojanstva, kolikor radi svoje popularnosti ni mogla in ni smela storiti tega, je samo ob sebi umevno. Posledica temu je bila, da je podal Tomašič demisijo, ki pa ni bila vsprejeta. Koalicija je na to poslala banu pismo, v katerem je rekla, da z demisijo smatra bana odvezanega od dotedanjega pakta, da je pripravljena za nova pogajanja z banom, da pa zahteva od njega garancije, da to, kar obljubi, tudi izpolni. Take garancije pa ban ni hotel in bržkone tudi ni mogel dati. Zato sploh ni odgovoril na pismo koalicije. Danes stoji stvar tako, da se ban s koalicijo kakor tako sploh noče

več pogajati. Pred vsem hoče iztisniti iz koalicije naprednjake in Srbe. Zato se pogaja s stranko prava, ki ima 20 mandatov in ki je za srbskimi samostalci najmočnejša stranka v koaliciji. Ako se Tomašiču posreči, doseči sporazum s stranko prava, bi imel s tem jedro za svojo novo stranko, kateri bi se pridružili — izvzemši morda enega ali dveh — tudi vsi člani avtonomnega kluba, ki šteje 14 členov. Tako bi tudi Tomašič sicer še vedno ne imel večine v saboru, a imel bi zase večino sedanje koalicije, imel bi stranko, s katero bi se lahko podal v volilni boj z nado na zmago. In kakor vsa znamenja kažejo, se Tomašiču tudi posreči ta račun.

Poslanci iz Slavonije so namreč baje skoro brez izjeme za sporazum z banom Tomašičem in danes ima stranka prava konferenco, na kateri se odloči to, da-li naj stranka še nadalje ostane solidarna s koalicijo, ali naj brez ozira na druge stranke koalicije stopi v dogovore z banom? Glasom vesti iz Zagreba je 14 poslan. stranke prava, torej dve tretjini njih, za to, da stopi stranka v dogovore z banom. In priznati treba, da so razlogi, ki jih navajajo v prilog sporazuma z banom Tomašičem, vse-kako vsaj razmišljanja vredni. Ban Tomašič izjavlja namreč, da poda demisijo, ako mu se ne posreči sestaviti enotne stranke z enotnim programom. S tem bi padla dežela seveda v nove hude krize, čemur bi se rodiljubi ako le možno radi izognili. Tem razlogom se tudi mi, ki moremo le od daleč opazovati razvoj razmer na Hrvatskem, ne moremo odtežati. Ako izuzamemo način, kakor je ban siloma izzval prelom s koalicijo, (način, ki smo ga obsojali tudi mi) moramo priznati, da nam vse dosedanje Tomašičevo delovanje utrja vero, da je vendarle dober hrvatski rodoljub.

Dosedaj ni še noben nagodbni ban tako povdarjal hrvatskega stališa, kakor je naglašal Tomašič. On je uvedel na Hrvatskem nekoliko reda, tako, da se je ta nesrečna dežela zopet povrnila — v Evropo!!

Zato pač ni smeti niti konflikta, ki ga je izzval s koalicijo, obsojati kakor brez druzega. Ne smemo namreč pozabiti, da je koalicija sestavljena iz petih strank, da sede v isti možje, ki se razločujejo ne-le po svojem političnem mišljenju, temveč tudi po svojem svetovnem nazoru. Da pa z večino, ki je sestavljena iz tako različnih elementov ni možno trajno vladati, je pač jasno. Zbog tega bana Tomašiča tudi radi njegovega preloma s koalicijo ne smemo kar obsoditi, to pa temnanje, ker je koalicija že izvršila, če ne že vse, pa vsaj velik del svoje naloge. Da ni dosegla druzega nego to, da so na Hrvatskem uvedene zopet ustavne razmere in da je razširjena volilna pravica, bile bi že njene zasluge neprecenljive. Ali moč koalicije je bila v glavnem v negaciji, v obrambi ustave; ona je mogla torej izvršiti funkcije, dokler se je nahajala v defenzivi, a bi morala razpasti, kakor hitro bi trebalo, da preide k pozitivnemu delu.

Ako se izreče konferenca za prelom s koalicijo in za sporazum z banom, to nikakor ne bo znak, da je stranka brezpogojno kapitulirala. Možje, ki so v tej stranki, so v

mu ti dokazi Vaše simpatije, če Vam nisem nič?... Kaj hočete pravzaprav od mene?...

„Vi ste mi obljubili, da mi boste prijatelj“, je dejala enostavno in postajala od sekunde do sekunde bledejša. Njen dih je postajal vroč... Njene trepalnice so zmigavale in punčica se je razširila čezmerno... Bila je zmedena do smrti in tako lepa! —

In Laurence je nadaljeval:

„Da, jaz sem obljubil, toda poznal nisem svojega srca... Ah!... ako ne gojite do mene nobene nežnosti, potem recite mi! Povejte mi!... Ne bojte se ničesar! Ven z besedo, naj bo karkoli! Storit tako, kakor sem storil sedaj jaz! — Glejte, jaz sem popolnoma odkritosrčen. Storit to tudi Vi!“

In potegnil jo je s strastno kretnjo k sebi, in ona se ni branila... Njena, vsled premočne zaokrenitve premagana glava, se je nekoliko sklonila. — Bila je Ervinu tako blizu, da je mogel udihati fini vonj, ki je prepajal njeno obleko. Prijel je z obema rokama njeno glavo in pritisnil poljub na mehko sence ob robu njenih las... Bil je to samo dih ustnic, komaj označena, božajoča ljubkost, ki pa je vendar izvila Klari lahek krik, da se je sunkoma odmaknila, kakor da se je odprla v njej že dolgo skrita rana; in z razprtima rokama, kakor da se jej gnjusi, ga je pahnila nazaj in dejala:

narodnih borbah tako preizkušeni, da o njih rodoljubju ni možno ni najmanj dvomiti. Ako torej ti može skleneno dogovor z banom Tomašičem, store to gotovo z najboljšimi nameni in po najboljšem svojem uverjenju, da obvarujejo svoj narod pred novimi težkimi krizami.

Razpad vsepoljske stranke.

—C— Dunajski „Neue Freie Presse“ poročajo iz Lvova, da je vsled izključenja bivšega predsednika „vsepoljske stranke“ dr. Germana nastal razpad v vsepoljski stranki. Do nedavno je bil dr. German predsednik „vsepoljske stranke“.

To čast je odločil, ker je prišel v navskrižje z večino stranke. Vzrok temu navskrižju je bil ta, da je večina stranke zahtevala, naj se odločnejše nastopa proti maloruskim nacionalnim zahtevam.

Dr. German je bil temu nasproten in je izvajal konsekvence. — Ta navskrižja v vsepoljski stranki so dovedla do nje razpada. Demokrati udje stranke so se že začeli grupirati. Posledica temu bo osnivanje nove demokratske grupe v „Poljskem Kolu“.

Dnevne novice.

Občinske volitve v Poštorni na Nižavstrijem prično dne 26. septembra t. l. Kakor znano, je nedavno vlada razpustila občinski svet.

Delegacije se sestanejo to leto dne 4. novembra na Dunaju.

Državni zbor se sestane med 14. in 18. oktobrom ter ostane skupaj do 3. novembra.

Deželni zbori bodo sklicani za dne 30. septembra. Istrski deželni zbor bo sklican tudi v slučaju, da se med Hrvati ozir. Slovenci in Italijani ne doseže sporazum glede narodnih in gospodarskih vprašanj. Češki deželni zbor bo pa sklican le tedaj, ako pride do sporazuma med Čehi in Nemci.

Avstrijskega katoliškega shoda, ki se bo vršil to leto v inomestu, se češki katoliki radi sedanjih narodnostnih razmer bržkone ne vdeležijo.

Proti ogrskemu posojilu je začelo veliko kampanjo francosko časopisje, ki je odločno proti temu, da bi Francija dovolila Madjarom posojilo, dokler je politika avstro-ogrskemu monarhiji naperjena proti Franciji.

Nova srbska železnica. — Iz Belegagrada: V nedeljo se slovesno v navzočnosti mnogih povabljenih gostov otvorila nova podrska okrožna železniška proga Šabac-Loznica.

Potovanje srbskega prestolonaslednika na Cetinje. Iz Belegagrada: Prestolonaslednik Aleksander odpotuje 21. t. m. preko Zagreba, Reke, Kotor na Cetinje.

Pozivljamo vse sl. občinstvo, kakor vse zavedno delavstvo, naj ne zamude prilike izleta NDO v Pulo, ki bo v nedeljo. Odhod s parnikom točno ob 5. zjutraj.

„Vi ne občutite in ne slutite torej nič, da ravnam tako z menoj?“

Besede so jej zamrle na ustnih in na njenem obrazu je bil zapisan jasno ves odpor ponosne ženske, za katero je ta pohipnost po njeni osebi neznosno razaljenje.

Ko je Ervin to opazil, se je naenkrat zvršil prevrat v njegovem srcu in hipoma ni čutil ničesar druzega, nego neskončno obžalovanje, da jej je provzročil to vidno bridkost in obenem je tudi začutil možnost, da jo lahko popolnoma izgubi...

„Oprostite! Oprostite!“ je prosil, kakor otrok, in zgrudil se je v naslonjač, kjer ga je napadel eden onih krčev, ki jih poznajo samo tisti možki, ki so po svoji nervozni konstituciji — vsled bolne naglosti njihovih utisov — podobni ženskam.

Ali ona je prišla med tem bliže in je dejala mehko:

„Saj ni vaša krivda, Ervin, jaz sem sanjala nekaj nemožnega...“

In stala je pred njim pokoncu, bolj bela nego čipke njene večerne obleke, ki jo je Ervin tako zelo ljubil, in opazovala ga je s svojimi temnimi očmi, ki so s svojo tmino v bledem obrazu delovale skoro nekako strašno. In vendar je plavalo tiho pomirjenje od nje. Držala je sedaj Ervina za obe roki trdno, in nerazločljiva magnetična nežnost in mehkoča ga je spreletela, ne da bi ga zmedla. Ojačil se je toliko, da se je smehljaj... (Pride še)

Potoval bo sam brez spremstva vlade. Ta odsotnost vodečih politikov tolmačijo tukaj s tem, da člani Pašičeve vlade ne morejo na Cetinje, ker črnogorska službena in poslužbena glasila napadajo skoraj v vsaki številki srbsko vlado.

Belgijski kralj v Bolgarski. V Evksinogradu, velikem dvorcu carja Ferdinanda ob Črnem morju, delajo, kakor piše sofijski "Dnevnik", velike priprave za prihod belgijskega kralja Alberta, ki poseti bolgarsko carsko dvojico. — Dan poseta ni še določen.

Podkupljen bolgarski minister. Bolgarski list "Rječ" objavlja faksimile pisma, iz katerih je razvidno, da je bivši pravosodni minister sprejemal podkupnino v svrhu vplivanja na tekoče procese. To razkritje je vzbudilo veliko senzacijo.

Sestanek ruskega carja z nemškim cesarjem. — Iz Petrograda poročajo: Carska dvojica pride dne 24. avgusta na grad Friedberg na Hesenskem. Oficijelno se potrjuje, da se sestane car Nikolaj in cesar Viljem.

Prihod ruske eskadre v Bar. "Cetinjski vestnik" javlja, da pride v kratkem ruska eskadra v Bar.

Obsedno stanje v Teheranu. Iz Teherana: Glasom sklepa parlamenta je proglašeno nad mestom obsedno stanje. Oblasti so pričele razorožati prebivalstvo.

Statistika analfabetov. V Parizu je nedavno izšla statistika o številu analfabetov v poedinah deželah:

Nemčija ima razmerno najmanj analfabetov, to je samo 0.05 odstotkov. Potem sledijo Švica 0.1; Danska 0.2; Angleška 1; Francoska 2; Nizozemska 2.1 odst. Avstroogrška in Grška števila 30 odst.; Italija 31.3; Bolgarska 53; Srbija in Rusija po 62 odst. Rekord je dosegla Rumunska, kjer na 100 ljudi odpada 75 analfabetov.

Po omenjeni statistiki je v Evropi 465.415 šol z 1.050.634 učitelji in 41.281.692 učenci.

Portugalski kralj povabljen v Rim. Rimska "Tribuna" poroča iz Lizbone iz verodostojnega mesta, da je italijanski kralj Viktor Emanuel povabil svojega portugalskega bratrance na otvoritveno slavnost rimske jubilejne razstave leta 1911. V Lizboni pričakujejo, da se kralj Manuel odzove temu vabilu.

c Niževavstrijski mesarji in bojkotno gibanje. Pred nekoliko dnevi so imeli niževavstrijski mesarji na Dunaju skupščino zoper bojkotno gibanje.

Sklenili so resolucijo na vlado, v kateri zahtevajo od te poslednje, da najde izhod iz tega za mesarsko obrt neznosnega stanja, ki vodi do uničenja mesarske obrti. V slučaju, da ne bi vlada nič ukrenila mesarjem v prid, obrtni se hočejo naravnost na vladarja.

Radovedni smo, kaj ukrene vlada v korist mesarske obrti, in to toliko več, ker ta zadeva ne tangira samo mesarje, ampak tudi konsumente!

c Volilna reforma na Francozkem. Že več mesecev razpravljajo na Francozkem o uvedbenju novega "proporcionalnega" volilnega sistema.

Domače vesti.

Iz finančne službe. Carinska oficijala Julij Berce in Jakob Rupel sta imenovana carinskima revidentoma, carinska asistenta Silvij Trevisan in Ernest Senizza carinskima oficijaloma, ces. in kr. podčastnik Konrad Koller ter carinski praktikant Ivan Drexel carinskima asistentoma.

Italijanom vse, našim nič! — Prejeli smo: Naši Italijani so vedno in povsod enaki. Za-se bi namreč radi vse imeli a drugim ne dajo ni vinarja, ako niso prisiljeni v to. Danes smo zopet v položaju, da podamo širšemu občinstvu dokaz o tej njihovi ljubezni do nas, o njihovi nepristranosti. — Vsak stan skuša po možnosti izpopolnjevati svoje znanje, da s tem koristi stvari, pri kateri deluje; tako tudi učitelji. V to svrhu se prireajo na raznih visokih šolah ferijalni kurzi za učitelje, ki trajajo navadno tri do štiri tedne. Da država omogočuje svojim učiteljem obiskovanje teh kurzov, daja jim manjše ali večje podpore. — Tako tudi nekatere dežele. Seveda tržaški magistrat tudi ni hotel zaostati ter je lani razpisal 6 podpor po 200 K za one učitelje, ki bi se hoteli vdeležiti teh kurzov v — Florenci! Med prosilci je bilo tudi Slovencev, ali podpore so dobili le Italijani. Letos je "Učit. druž." za Trst in okol. pričelo akcijo, da bi se dala kakšna podpora tudi onim slov. učiteljem, ki bi svoje šolske počitnice hoteli posvetiti svoji nadaljni izobrazbi mesto tako potrebnemu oddihu od napornega šolskega dela. Društvo je prosilo podpore na podlagi okrožnice, ki priporoča obisk sličnih kurzov v — Brnu. Prošnja je bila vložena v začetku junija.

Stvar se je vlekla do 29. julija, t. j. 3 dni, predno so se imeli pričeti oni kurzi v Brnu. Oni dan, t. j. 29. julija, določilo se je baje z velikim bojem, da se slov. učiteljem stavi na razpolago eno tako podporo, ali ni še bila določena oseba izmed prosilcev, ki naj jo dobi. To vprašanje se je imelo

rešiti v ponedeljek, dne 1. avg.; toda, ko so prišli gospodje do te točke, so se nekateri vzdržali glasovanja, in se odstranili, tako da seja ni bila sklepčna. V sredo, dne 3. avg., se začnajo kurzi v Brnu in učitelji-prosilci še ne vedo, kdo dobi podporo, in ali jo sploh kdo dobi. — Kajti možno je, da isto, kar se je zgodilo v tej seji, se zgodi v drugi, tretji it. d. ad infinitum.

Ni se pa tako godilo Italijanom, ki so tudi letos že davno potegnili svoje podpore in jo popihali v Florenco, kjer se brezskrbno solnčijo — ob vrelu znanosti.

Čemu so gospodje toliko zavlačevali stvar? To je jasno! Zato, da Slovenec samo zato, ker je Slovenec, ni deležen nobene ugodnosti in olajšave, ki jo imajo njegovi sodeželani druge narodnosti. Ne vprašuje se pri tem, odkod se steka denar v deželno blagajno? Samo to vemo in čutimo, da Italijani so gospodari in delajo, kar se jim ziblja. Ali je to pravično, da je lani in letos 12 italijanskih učiteljev dobilo podporo in od naših nobeden?! Ali se ne da izsiliti niti mrvica pravice tudi za nas?! Ali ni možna nobena kontrola od strani slovenskih in socijalističnih poslancev?!

Še vedno nas pošiljajo v Ljubljano! Dne 3. t. m. sem bil šel na magistrat, da plačam davke od premoženja. Bilo je tu več Slovencev in Slovencev. Nič slabega slučaj smo se na tihoma pogovarjali med seboj v slovenskem jeziku, kar pa je dotičnega uradnika popolnoma vrglo iz duševnega ravnotežja, da je kar glavo izgubil.

Ko pa je slednjič vendar prišla na vrsto prva ženska ter prosila, naj jo odpravi, ker že tako dolgo čaka, se je tako zadržal nad njo, da je reval kar obnemela in ni vedela, kaj bi mu odgovorila. A to še ni bilo dovolj vlemožnemu uradniku, kajti pozval je — stražarja. Ker pa stražarja ni bilo, je prišel eden od preobilice magistratnih slug, ki mu je uradnik zapovedal, naj dobi stražarja in gre ponj bodi tudi na Opčine, da se tu napravi — red.

Prišla je na vrsto druga ženska, neka Vekjet, ki je pošteno plačala svoj davek in zahtevala — slovensko pobotnico! Jejč — to je bil ogenj v strehi. Uradnik je naravnost rjul nad žensko: "Cosa — qua la pretende slavo? Andè a Lubiana! Qua semo a Trieste e qua si parla italian!" (Kaj tu zahtevate slovenski? Pojte v Ljubljano! Tu smo v Trstu, tu se govori italijansko!)

Na ta izbruh pa smo vsi reagirali, naglašujoč, da nismo prišli uganjati kake politike, pač pa vršiti težko dolžnost kakor občinarji in davkoplačevalci, ki pa ob enem zahtevajo le svoje pravo in dolžno jim spoštovanje od strani uradnikov, plačanih iz žepov davkoplačevalcev. Protestirali smo proti temu, da nas tako nadleguje in celo stražarje kliče nad nas. On, držeč se za glavo, nam je velel: Silenzio! Mi pa smo reagirali, da nismo nikakoli hudodelci ali barbari, kakor si morda on predstavlja! Mi smo poštene ljudje, ki prihajamo, da vršimo svojo dolžnost.

In rekli smo mu tudi, da on naj bi šel v Ljubljano učit se spoštovanja do slovenskih občanov in njihovega jezika.

On pa je velel, naj zapro pregrajo, na kar sem menil jaz, da bi bilo dobro, ako bi se vzelo metlo in vse pomedlo, da se bo malce bolj spoštovalo ljudi, ki prihajajo semkaj, da bi se jim šlo na roko in odgovarjalo na to, kar žele. Ne pa, kakor je sedaj, ko moraš držati v eni roki denar, v drugi pa klobuk, ker je hitro zvonec pri roki, ki kliče stražarja.

No mi pa smo ponosni, da imamo še dva stražarja v magistratovi službi: Mihca in Jakca, gori pri uri, ki predstavljata na magistratu slovenski živelj Trsta in nas vspodbujeta, da se ne prestrašimo tako hitro in nam vtrjata nado, da poštenje in pravica morata zmagati tudi prej in slej ter da pride čas, ko nas ne bodo gonili več v Ljubljano le zato, ker zahtevamo... svoje pravo!

Na adresno redarstvenega ravnateljstva in vojaške sodnije. — V sredo zjutraj ob 6. uri in pol me je vzel iz postelje — c. kr. redar. Zbudil me je in mi velel, da moram z njim! Zastrmel sem, ker sem si bil v svesti, da nisem zagrešil ničesar tacega, kar bi opravičilo tako postopanje. Stvar mi je bila tem neprijetnejša, ker so se drugi ljudje v hiši in na rojarski ulici vzgledovali in vpraševali, kaj neki sem naredil, da moram biti v spremstvu — redarja!!

Redar me je odvedel na stražnico na Belvederju. Tam poslujoči mladi inspektor mi je velel, naj sedem na neki kovčeg tam pri vratih. Na srečo pa je bil neki navzoči redar bolj olikan in uljuden nego mladi g. inspektor, in mi je prinesel stoličico.

Čez nekaj časa šele je prinesel inspektor neki listič ter rekel: da sem pozvan na vojaško sodišče kakor — priča!

To mi je bilo nekaj povsem novega, da se ljudij, ki so pozvani kakor priča, da pripomorejo resnici in pravici do veljave, jemlje iz postelje kakor zločinca, jih odvaža kakor zločinca na stražnico, kjer se jih pušča čakati pol drugo uro, znjimi osorno postopa ter jih slednjič odvaža zopet v spremstvu redarja na vojaško

sodišče, kjer se jih predaja kakor kos blaga ali živine!

Pravo čudo, da me redar ni tudi — uklenil.

Povdariti moram, da nisem prejel nika-kega povabila na vojaško sodišče in da mi je na vprašanje: kako da prihajam jaz do tega, da me kakor kakega razbojnika vlačijo na sodnijo? — inspektor osorno odgovoril: "Vi nimate tu nič govoriti!"

Izlasti hudo mi je bilo, da je šel redar s službenimi znaki z menoj tudi po mestnih ulicah, kar so znanci čudno gledali za menoj. Na vojaški sodnji sem tudi interperiral nadporočnika-avditorja, čemu da me puščajo na tak surov način goniti na sodnijo. Nadporočnik je pojasnil, da on ni mislil tako: Ich wollte nur, dass sie herkommen!! (Hotel sem le, da pridite sem).

Tako se mi je torej dogodilo dne 3. avgusta leta 1910. po Kristovem rojstvu, v prosvetljenem 20. veku v moderni in pravni Avstriji in v — velekulturnem Trstu.

Albin Smrkolj.

Pritožba iz občinstva. V naše uredništvo je prišlo več stanovalcev iz zgor-njega dela ulice Boccaccio, ki so tožili, da vse jutro in popoldne ni prestajati radi neznankega krika otrok na ulici. Prosijo to slavno policijsko ravnateljstvo, da bi odredilo, da bi stražarji posvečali malo več pažnje rečeni ulici.

Na c. k. hrvatski gimnaziji v Pazinu je razpisano suplentsko mesto za nemščino in grščino, ali pa za nemščino in propedev-tiko. Prošnje, naslovljene na c. k. deželni šolski svet za Istro, naj vložijo kompetenti do dne 16. t. m. pri c. k. gimnazijskem ravnateljstvu v Pazinu.

Izlet v Pulo. Še dva dni in Slovenci Trsta in okolice odpušajo v Pulo. Nobenemu izletniku ne bo žal, ako se udeležijo tega izleta na tako lepem parniku kakor je "Argentina". Med vožnjo bo na parniku svirala narodna godba "Lira" narodne komade, ravno tako bo udarjal tamburaški odsek društva "Trst" in prepevali bosti pevski društvi "Ilirija" in "Čitalnica" od sv. Jakoba. Na parniku se bo točilo pristno pivo in dobiti bo tudi mrzlih jedi. Že na samem parniku bo krasna družabna zabava. Kaj pa v Puli? Tukaj bodo izletniki vsprejeti po Nar. Rad. org. in po drugih narodnih deputacijah.

Vozne listke je dobiti v "Nar. del. org." (ul. Lavataio štev. 1 I), po ceni K 3.60 tje in nazaj, pri čemer je uračunjena vstopnina na veselico, ki se bo vršila v "Nar. domu" v Puli.

Parnik "Argentina" odpluje s poma-la Sanita v nedeljo točno ob 5. uri zjutraj. — Povdarjati moramo, da so ne-resnične vse vesti, ki krožijo, češ, da je puljska policija prepovedala sprevoz v Pulo.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca aprila leta 1910. sledeči promet i. s.

Dohodki

A) redni dohodki.	
1) Prispevki iz nabi-	
ralnikov	1.531 K 93
2) Prispevki podružnic i. s,	
Kranjsko	2.335 K 24
Štajersko	3.578 K 78
Koroško	— K —
Primorsko	5.057 K 22
Skupaj	10.971 K 24

3) Razni prispevki in s. darila, skupilo za druž. blago itd.	19.449 K 27
skupaj	31.952 K 44

2) izredni dohodki	
Prispevki za obrambeni sklad	9317 K —
skupaj	41.269 K 44

Izdatki

A) redni: rem. uč. osobju, razni rač., najem. od šolsk. prostorov itd.	19.232 K 01
--	-------------

B) izredni izdatki	
naložitev na glavnico, oziroma obrambeni sklad	17.160 K 46
Skupaj	36.392 K 47
Torej prebitka	4.876 K 97

Lonjersko pevsko društvo "Zastava" je torej radi izleta Nar. delavske organizacije, ki se mesto 14., kakor prej nameravalo, vrši 7. t. m., preneslo obhajanje svoje petindvajsetletnice in razvitje zastave na dan 14. t. m. Prosi se torej vsa ona društva, ki se mislijo te slavnosti udeležiti, da to najkasneje do sobote, 6. t. m. naznaniijo. Za veselico se vrše že velike predpriprave in nade je, da bode vspeh tem pripravam odgovarjal.

Posebni vlak k Zavezini skupščini v Rudolfovo odhaja dne 6. t. m. iz Ljubljane — južni kolodvor ob 10. popoldne, dol. kolodvor 10.11, Grosuplje 10.53, St. Vid pri Zatičini 11.43, Trebnje 12.30 in pride v Rudolfovo 1.08.

Iz Rudolfovega odhaja dne 7. t. m. zvečer ob 9. Trebnje 9.38, St. Vid pri Zatičini 10.18, Grosuplje 11.07, Ljubljana dol. kol. 11.48, južni kolodvor 11.59.

Vozni listki imajo navadno ceno in veljavo za tja in nazaj; pri povratku so porabni tudi za navadne vlake.

Tržaška mala kronika.

Grozota. Če je to res, gre zares za eden izmed najstrašnejših zločinov, tragičen tem bolj, ko je morala lastna žena, kakor mati, nastopiti proti zločinskemu možu-očetu. — Na ovadbo lastne žene je bil včeraj zjutraj aretiran 34-letni dninar Anton Gregorič iz Dekanov, stanujoč v ulici Molin a vento št. 14, češ, da je oskrnil svojo 6 in pol letno hčerko. Grozno!

Tatinski gostje. Dne 19. p. m. je iz kuhinje gostilne Friderika Erjavca pri Sv. Andreju zginila listnica z 200 kronami vred. Sum je padel na pivsko družbo, ki je bila onega dne v gostilni. Eden izmed pe-torice je bil včeraj aretiran, namreč 31-letni težak Rudolf Ceglar.

Hud razgrajč. Radi motenja nočnega miru je bil predsinočnem aretiran 36-letni delavec Makso Cherubin, ki je na poziv redarja odgovoril z nasilnostmi.

Otrok padel z okna. 6 in pol letni Olivo Tarchini, stanujoč v ulici della piccola Fornace št. 1, III. nadstr. jo bil včeraj popoldne sam doma brez nadzorstva. Fantek se je popel na okno in padel doli na ulico. Ob padcu se je močno ranil na glavi in si pretresel možgane. Mati ga je hitro nesla na zdravniško postajo "Igea", kjer so mu nudili prvo pomoč, potem so ga pa v opasnem stanju prenesli v mestno bolnišnico.

Povožen. Viši sprevednik južne železnice Adolf Rauwolf, star 55 let, stanujoč v ulici Montorsino, je včeraj na koncu poma-la Sv. Karla prišel pod neki voz. Zlomljen mu je bil desni gleženj. Spravili so ga naravnost v mestno bolnišnico.

Raztelesenje. Sinoči ob 6. uri sta zdravnik-primarija dr. Viktor Massopust in dr. Josip Saunig v mestni bolnišnici v navzočnosti preiskovalnega zdravnika dr. Albertija raztelesila truplo tramvajskega voznika Marcella Rosso, ki ga je v ponedeljek popoldne zabolja njegova bivša ljubica Lucija Stopar. — Pogreb se bo vršil danes.

Deklica se vrezala. — 9-letna Pavla Gaberšič, stanujoča v ulici Ferriera 3, se je včeraj slučajno vrezala na desni roki provzročivši si osem centimetrov dolgo rano. Zdravi se v bolnišnici.

Nezgoda na delu. Anton Cuzela, po-dajac, star 26 let, zaposlen pri gradnji novega hotela ob obrežju Sanita je včeraj popoldne prišel med dva voza polna materi-jala. Voza sta mu stisnila in poškodovala prsi, ni izkličeno, da je zadobil tudi notranje poškodbe. Prenesli so ga v bolniš-nico.

Zblaznela. Antoni Cociancich, star 45 let, iz Umaga, je včeraj zjutraj dospela od tamkaj s parnikom Istrsko-tržaške druž-be. Cociancich je zblaznela in zato jo je tamošnja občina poslala v Trst. Treves jo je spravil v opazovalnico.

Istotako se je včeraj zjutraj nenadno zmešalo 26letnemu Karlu Widrak, ki so ga tudi spravili v opazovalnico.

Koledar in vreme. — Danes: Marija Snežnica. — Jutri: Spremenenje Kristovo. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 25.° Cels. — Vreme včeraj: zjutraj deževno, pop. lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Spremenljivo s posamičnimi padavinami. — Hladni vetrovi — Temperatura malo spre-menjena.

Društveno vesti.

Zadruga opravičenih posestnikov na Opčinah priredi dne 12. t. m. v gostilni Zorko ob 8. uri in pol zvečer izredni občni zbor v svrhu določitve zadnje cene za zem-ljišče, ki se ima prodati mestnemu magistratu tržaškemu za gradnjo vojašnice.

Odbor. — **Telovadno društvo "Sokol" in pevsko društvo "Zvon"** na Opčinah priredita pne 21. avgusta t. l. veliko slavlje. Prvo praznuje obletnico, drugo pa dvajsetletnico svojega obstanka.

DAROVI

— Vrla Sokolica Olga Prelec je pristo-pila k ženski podružnici CMD: kakor usta-novnica z 20 K. Živio!

— Za možko podružnico sv. Cirila in Metoda je podarilo pevsko društvo "Kolo" v Trstu K 1.30, kakor preostanek svote, nabrane za venec pok. pevki Mihelič Kri-stini iz Bovca.

Nar. del. organizacija.

Vsi zaupniki in drugi tovariši so uljudno naprošeni, da se udeležijo jutri, dne 6. t. m. seje v prostorih NDO. Pogovor radi izleta v Pulo.

Izleta v Pulo se udeležijo sledeča pev-ska društva: "Ilirija" od Sv. Jakoba z me-šanim zborom (14 pevki) Čitalnica od Sv. Jakoba, "Trst" pevsko društvo in tamburaški zbor, "Zastava" iz Lonjera. — V častnem številu se udeležijo izleta, kakor se čuje, tudi drugi Lonjerci.

Opozarjamo vse one, ki se udeležijo nedeljskega izleta NDO v Pulo, naj si nemudoma priskrbe vozni listek do določenega časa!

Vesti iz Goriške.

Kolesarsko društvo „Danica“ v Gorici priredi celodnevni izlet v nedeljo dne 14. t. m. v Italijo. Odhod iz Gorice z državno železnico ob 6. uri zjutraj do Sv. Lucije, potem s kolesi skozi Tolmin, Kobarid v Cedad in na Kormin nazaj. Opozarja se vse gg. člene, ki še nimajo legitimacij, da si preskrbe slike in obrtno do predsednika Frana Batjela v Gorici, Stolna ulica št. 3.

Kolesarsko društvo „Miren“ v Mirnu priredi v nedeljo dne 7. t. m. cestno dirko Gorica—Miren, združeno z ljudsko veselico, z nastopom Sokolov in s srečkanjem za živo tele. Darih za cestno dirko bo deset in 3 darila za polževo dirko. K dirki sme pristopiti vsak Slovenec. Vpisnina znaša 1 K. Dirkači se lahko vpišejo pri predsedniku v Mirnu in pri F. Batjelu v Gorici, Stolna ul. št. 3.

Na prijave brez vlog se ne ozira. Zaključek prijav v nedeljo ob 1. uri popoldne.

Kolesarsko društvo „Gorica“ v Gorici naznanja svojim članom, da priredi tekom meseca avgusta sledeče izlete: dne 7. avg. v Miren, dne 14. avgusta v Komen, dne 21. avgusta v Devin k slavnosti ondotelega društva.

V nedeljo dne 7. avgusta bo torej izlet v Miren na veselico koles. društva „Miren“. Zbirališče: kavarna Central. Odhod točno ob 2. uri popol. Reditelj: Danko Dekleva.

Vesti iz Istre.

Iz koperskega okraja. Bil sem minole nedelje po svojih opravkih v Škofijah. Na prvi Škofiji sem z največjo nevoljo nazrl laško občinsko tablo, da si žive tu sami Slovenci. Nu, spomnil sem se dopisa v „Edinosti“ od 30. m. m. in potolažil sem se. Šel sem dalje v Sred. Škofijo in glej: v svoje največje zadovoljstvo sem opazil, da so vrli vaščanje laški napis odstranili! Ali še drugo veselo iznenadenje sem doživel. Dospevši nad vas, sem vzrl tamkaj veliko zastav, a ko sem prišel do srede vasi, sem videl čete mladeničev v stari narodni noši z godbo na čelu, ki je svirala naš „Naprej“. Ta godba je bila pevskega in bralnega in godbenega društva „Istrski Grmič“ iz Spod. Škofije. Šli so na stari tradicionalni ples.

V največje zadovoljstvo mi je bilo, ko sem videl na plesišču tudi dekleta v stari narodni beli noši. Res hvale- in posnemanja vredno. Zadovoljnim srcem sem zapustil oni kraj in nadaljeval svojo pot. A me potoma sem razmišljal o razliki med prvo in srednjo Škofijo. Na prvi sem videl italijanski napis na hiši, na drugi pa narodne zastave, mladino — fante in dekleta — v narodnih nošah. To treba pohvaliti tembolj, ker nismo videli tega že leta in leta v našem koperskem okraju — posebno ne od strani deklet. Posnemajte ta izgled in spoštujte staro našo narodno nošo!

Istranom-akademikom! Glavna skupščina hrvatsko-slovenskega akademičnega terjalnega društva „Istra“ se začne dne 14. avgusta ob 8 in en četrt uri zjutraj in bo trajala do 11. ure. Nadaljevanje ob 1.30 uri popol.

Tujci v Opatiji. Od 1. januarja 1910 do 27. julija 1910 je posetilo Opatijo 26.265 oseb. Dne 27. julija 1910 je bilo navzočih 5318 oseb.

Za vinogradarstvo v Istri. Povodom osemdesetletnice cesarjevega rojstva je puljski mestni zastop utemeljil ustanovo 2000 tisoč K za povspesjevanje vinogradarstva v Istri.

Druge slovenske dežele

Velika poletna veselica v svetovnoznani Postojnski jami. V nedeljo 14. avgusta t. l. se bo vršila v Postojnski jami velika poletna veselica. Ta čarobni podzemeljski svet, ki meri nad 21 km. (od teh je 6 km. dostopnih občinstvu) zavzema vsled svojih premnogih prednostij — najrazličnejše kapniške oblike, čist zrak, izključno električna razsvetljava, jamska železnica, izvrstna pota, lega na glavni progi južne železnice — prvo mesto med vsemi jamami na svetu. V obširnih dvoranah bo koncertiralo več godb in vstopnina v jamo se je znižala na 2 K za osebo. Veselica se prične ob 3. uri popoldne (pri vsakem vremenu). Pri tej priliki bo vozilo več posebnih vlakov v Postojno.

Gospodarstvo.

Tržaška posojilnica in hranilnica je imela julija meseca t. l. K 1.577.399-54 prometa. Med temi je bilo: Vplačanih hran. vlog K 427.937-17 in izplačanih hran. vlog pa K 363.182-35. Posojil so vrnilo stranke K 110.483-31 izplačalo se je posojil kron 215.280-81.

Promet tega leta do inkl. 31. meseca znaša K 13.337.153-77.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu juliju 1910 je 136 strank vložilo K 36.231-70, 174 strank vložilo K 42.705-06 3 strankam izplačalo se je 9.200-— hipoteknih posojil —

Stanje hranilničnih vlog K 1.981.405-42 Stanje hipoteknih posojil K 1.516.266-80. Denarni promet za mesec julij 1910 kron 158.194-58.

Število nemških kmetijskih zadrug je koncem leta 1909 znašalo 23.362. Leta 1909 je bilo v Nemčiji ustanovljenih 10648 kmetijskih zadrug, l. 1908 1005, leta 1907 888, l. 1906 pa 850.

Te številke kažejo, da Nemci ustanavljajo leto za letom vedno več kmetijskih zadrug, ker jih dosednji uspehi bodrijo k tem neumornejšemu delovanju.

Splošna zveza avstrijskih kmetijskih zadrug ima danes v svojem okrilju 28 zadrugnih zvez z nad 7400 zadrugami kakor članicami.

Velikansko mlekarsko zadrugo imajo na Danskem. Redi 12.000 krav, od katerih dobi vsak teden 20.000 kg surovega masla in nad milijon in pol kg sira na leto.

Poučni tečaj za kmetijsko zadružništvo bo splošna zveza avstrijskih kmetijskih zadrug priredila tudi letos na Dunaju. Trajal bo 4 mesece. Namerava se vpeljati tudi posebne izobraževalne tečaje za posamezne vrste zadrug.

Drugi shod avstrijskega zadružništva se vrši v prvi polovici meseca oktobra na Dunaju.

c Nova hrvatska banka v Bosni. — Hrvatska eskomptna banka in avstrijska „Länderbank“ sta sklenili ustanoviti novo banko z velikim kapitalom in s sedežem v Sarajevu.

c Nova banka v Zagrebu. — Kakor doznaje „Hrvatski Lloyd“, mislijo v Zagrebu ustanoviti novo banko in sicer: „Domovinsko banko“ z delniško glavnico 2 milijonov kron, razdeljeno na 10.000 delnic po 200 kron.

c Znižanje cementnih cen. Cementni sindikat severne Šlezije, ki dela veliko konkurenco avstrijski cementni industriji, je znižal cene za 20 in 30 pfenigov.

Razne vesti.

Umoril svojo lastno ženo, jo razsekal in zakopal v kleti. — Vse svetovno časopise se peča že par tednov z zločinom, ki je razburil celo angleško javnost.

Nedavno temu je izginila žena ameriškega zobozdravnika d.ra Crippena v Londonu. Poizvedovanje tajne policije je spravilo na dan trupla dveh žensk, ki sta bili zakopani v kleti hiše, v kateri je stanoval dr. Crippen. Trupel sicer ni bilo možno identificirati, vendar je nastal takoj sum, da je eno teh trupel gospe Crippen, katero je umoril njen mož.

Takoj na to je dr. Crippen izginil iz Londona, a njim vred tudi njegova steno-grafinja gospodična Neve.

Izkazalo se je pozneje, da je imel dr. Crippen že več let ljubavno razmerje z gospodično Neve.

To, njegov beg in beg gospodične Neve, je seveda še bolj potrdilo sum, da je dr. Crippen res morilec svoje žene. Policija je spravila takoj v gibanje ves aparat, ki je na razpolago. Razposlane so bile brzokavke na vse strani. Osobito pa je deloval brezični brzokav s parniki, ki so potovali v Ameriko. In res je naznanil kapitan parnika „Montrose“, da se nahaja na njegovem parniku nek gospod Robinson s sinom in da je opravičen sum, da ta Robinson ni nihče drugi ko dr. Crippen in njegov namišljen sin za moškega preoblečena gospodična Neve.

Takoj se je podal na drugem parniku za „Montrose“ londonski detektiv Dew, ki je parnik „Montrose“ res prehitel ter došel preje v kanadsko pristanišče Quebec, nego dr. Crippen. Ko je prišla „Montrose“ v Quebec, je stopil takoj na krov detektiv Dew in proglasil aretacijo d.ra Crippena.

Polijski sodnik v Quebecu Angers je zasljal dr. Crippena. Prvo zasliševanje je bilo povsem kratko. Sodnik je vprašal: „Ali ste vi Hawley Crippen?“ — „Da“.

— „Ali znate, zakaj ste tukaj?“

— „Da“.

— „Ali priznavate, da je dama, ki je z vami, gospodična Neve?“ — „Da“.

— „Katero narodnosti ste?“ — „Amerikanec.“

— „Vere?“ — „Rimokatolik.“ — „Kaj ste še?“ — „Doktor mičiganske univerze in nepopolen antialkoholist, a zmeren in pijači“.

— „Ali poznate tega uradnika?“ (sodnik je pokazal na Dewa). — „Da, to je gosp. Dew“.

— „Ali se hočete vrniti z njim na Angleško?“ — „Da, z njim, ali s katerim si bilo drugim kvalificiranim uradnikom“.

Nekateri listi so vedeli poročati, da je dr. Crippen že priznal svoj zločin. Vendar pa se ta vest ni potrdila. Detektiv Dew je uverjen, da gospodična Neve ne ve nič o zločinu.

Gius. Waldner

TRST - ulica Medla 3 - TRST
VELIKA ZALOGA JELOVEGA LESA IZ KOROŠKE

Bogat izbor vsakovrst. obložkov

Prodaja lesa za vrtanje.

Velik izbor pekovskih lopat.

Cene zmerno.
Telefon 1395

Odpri se je kinematograf „Idria“
v Škedenju

Elegantna dvorana, sestavljena po najmodernejših načrtih.

Vsaki torek, četrtek in soboto nov program.

VSTOPNINA: I. mesto 30 vin., otroci in vojaki 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in vojaki 10 v.

Na obroke! **Velika Izbera** Na obroke!
izgotovljen. oblek za gospode in manuf. blaga

po jako zmernih cenah

JAKOB DUBINSKY, Trst, Barriera 34, II. n.

POHIŠTVO

SOLIDNO: in: ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

„Konsumno društvo“ v Dolini
— vsprejme —

krčmarja-voditelja

društvene gostilne.

Pogoji in kavejja po dogovoru. Ponudbe se vsprejemajo do 25. avgusta 1910. Ob enem se sklicuje

izredni občni zbor

za dne 4. septembra 1910 ob 4. popol. v društvene prostore.

DOLINA, 3. avgusta 1910.

JOSIP PRAŠELJ, preda.

Bivši trgovec več slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, knjigovodstva in korespondence išče takoj primerne službe v Trstu ali v večjem kraju na delu. Dolgoletna spravevala. Blagohotne ponudbe pod „TRGOVEC“ na inser. odd. Edinosti. 1258

Razglas.

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani razpisuje službo knjigovodje.

Reflektira se le na popolnoma izveščano moč, katera popolnoma obvladuje pri zvezi vpeljano ameriško knjigovodstvo, a tudi enostroko in dvostroko knjigovodstvo.

Plača po dogovoru, nastop službe takoj. Ponudbe z dokazili se naj pošlje do 20. t. m. na gornji naslov.

Pekarna in sladčičarna . Ivan Pertot-Susič Trst, via Cavana št. 17 (nasproti sodišču). Zalagatelj društva „Società Cooperativa fra Impiegati privati“ v Trstu. — Tovarna mornarških biškotinov. — Priporoča svoj velik izbor vedno svežega kruha in sladčic, — Zaloga vsakovrstnih likerov in vin v steklenicah. Sprejemajo se naročila tort in krokanov za vsako priliko. Postrežba na dom. — SVOJI K SVOJIM!

Mnenje g. ces. svetn. dra. W. Harajewicz-a

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Z velikim veseljem Vam poročam, da rabim že več let v svoji praksi Vaš izdelek SERRAVALLOVO KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo) Imet sem izvrstne vspehe, posebno pri izčrpanih mladeničih, bledičastih in pri konvalescentih po influenci ali malariji in to me izpodbuja, da še naprej predpisujem Vaš izdelek.

DUNAJ, 16. aprila 1909.

Dr. W. HARAJEWICZ.

Predno nakupite pohištvo, blagovolite obiskati

zalogo pohištva Angelo Palma

TRST, ulica Giosuè Carducci 20, kjer najdete solid. blago

po najnižjih cenah.

Pri nakupovanju jedilnih, spalnih in prejemnih sob, posebno olajšave. novoporočencem

Priporočamo našim **KOLINSKO CIKORIJO!**
- - gospodinjam - - - iz EDINE Slovenske Tovarne v Ljubljani. - -

Njen oče jej je brzojavil kratko: „Pri-
znaj vse“. Ko je prečitala brzojavko, se je
spustila v jok, ter rekla: Oh, ko bi ne bila
nikdar zapustila svojih dobrih starišev
in nikdar sprejela službe pri dr. Crippenu.

Oblast postopa z vso obzirnosjo nap-
ram gospodični Neve. Policijski prefekt jo
je vzel v svoje stanovanje, dokler bodo re-
šene potrebne formalnosti z angleškimi ob-
lastnjami, da jo odpošljejo z dr. Crippenom
ured na Angleško.

Vrednost inseratov z ozirom na druga
reklamna sredstva se je zopet pokazala
očividno s sledečim slučajem. Neki zlatar v
Parizu je razposlal 20.000 reklamnih pisem,
kar je veljalo z markami, ovitki, pisanjem
naslovov 2295 frankov. Vsled te reklame
je dobil 29 naročil, pri katerih je imel čis-
tega dobička 495 frankov. — Nato pa je
tvrda inserirala v časopisih za 1700 fran-
kov, in kmalu nato je dobila 1100 vpra-
šanj, kar je privedlo do 634 naročil z do-
bičkom 3700 frankov. Čisti dobiček je zna-
šal z ozirom na inseratne stroške 322
odstotkov.

Rodbinska tragedija. Minuli ponedel-
jek zvečer se je v Brnu vstrelila soproga
stotnika Kažimira Krokosinskega, Ana Kro-
hosinske. Njen mož se je radi tega iz ža-
losti obesil. Zapustila sta dva otroka v dobi
dveh in treh let.

Tristoletnico kapucinskega samo-
stana na Reki proslavijo slovesnim nači-
nom dne 28. tega meseca na dan svetega
Avgustina.

Mednarodni kongres za psihija-
trijo. Od 3. do 7. oktobra tega leta se bo
vršil v Berlinu četrti mednarodni kongres
za psihijatrijo, t. j. za varstvo in skrb nad
umobolnimi.

Statistika o poštah in svetovnem
poštnem prometu. — Nemški poštni arhiv
priobčujo zelo zanimivo statistiko o poštah
in poštnem prometu, ki zavzema 53 podro-
čij na prostoru 75 milijonov štirj. ki-
lometrov in steje 1074 milijonov prebivalcev.
— Glasom teh podatkov je na svetu nad
271.000 poštnih zavodov, od katerih od-
pada na Severno Ameriko 62.663, na Nem-
čijo 49.838, na Veliko Britanijo 23.788, na
Rusijo 18.000, na Francijo 13.000 in po
9500 na Italijo in Avstro-Ogrsko. Število
odposlanih pošiljatev je v predminulem letu
iznašalo 40 in tretjino milijard, a skopna
vrednost vrednostnih pošiljatev in denarja
v gotovini okroglo 10 milijard mark. Poštnih
uradnikov v omenjenih področjih je okoli
1.694.247.

Trojčki. Iz Budimpešte poročajo: Žena
kmata Andreja Suhanczkega v Totkomarosu
je povila tri krepke otroke. Žena je imela
že 18 otrok, od katerih jih živi deset.

Velika eksplozija. — V Beoszinu na
Ogskem je dne 30. julija eksplodiral velik
parni kotel cementne tovarne. Sedem delav-
cev je mrtvih, 30 pa jih je težko ranjenih,
od katerih pa bo malokateri okreval. —
Najnovejša poročila pravijo, da znaša šte-
vilo mrtvecev 14. Velik del tovarne je v
razvalinah.

Eksplozija v ječi. Iz Šebenika javljajo
dne 3. t. m.: Davi ob 6. uri se je razletel v
kuhinja tukajšnjih zaporov en kotel. Pri tem
sta bila nevarno opečena kaznjenca Simon
Conja in Krištof Čičmir. Za prvega se je
bati, da umrje za opeklinami.

Samomor 100-letnega starčka. — V
vasi Kalni blizu Zemunu se je ustrelil 100
let stari kmet Stojan Golubović v stano-
vanju svojega sina iz neznanih vzrokov.

Samomor na grmadi. Grozovit sa-
momor je izvršil v Marbachu čevljar Gün-
ther. Napravil je grmado iz slame, jo polil
s petrolejem, jo zažgal ter se pustil živega
sežgati. Policija je preiskala njegovo hišo
ter našla v kleti njegovo ženo umorjeno. —
Najbrž je Günther, ki je bil pijanec, svojo
ženo v pijanosti usmrtil.

Žrtev poklica. V Pakracu je umrl se-
kundarni zdravnik deželne bolnišnice dr.
Milenko Gjurić, ki se je ranil pri seciranju
mrliča in si zastrupil kri.

Mala loterija v Italiji. — Po uradnih
poročilih je imela Italija v minulem letu
46 in pol milijona lir čistega dobička.
Najhujši loteristi so v Napolju, kjer pri-
haja vsako leto na osebo povprečno 13 lir
stave.

Med nemškimi akademiki. Z Dunaja
poročajo: Akademično pevsko društvo je
nameravalo prirediti pevsko potovanje po
Ameriki. V zadnjem trenutku pred odhodom
pa se je dokazalo, da je potovalni maršal
poneveril ves za to določeni potovalni fond
in jo popihal v Tuniz.

Skrivnostna nesreča. Z Dunaja jav-
ljajo: Brat bivšega ministra Baerenreithera,
Hans pl. Baerenreither se je podal te dni
na lov v svoje gozdove. Ker ga dolgo ni
bilo nazaj, ga je šla žena s prijatelji iskat.
Našli so ga mrtvega v nekem jarku s pre-
streljeno glavo. Pravijo, da je najbrže zaspal,
pa se je puška po nesreči sprožila in mu
prestrelila glavo.

Knjigarna v avtomobilu. — Pri nas
poznamo dosedaj avtomobile v glavnem le
kot sredstvo športa za bogataše, ki drve s
svojimi avtomobili po cestah, kakor bi bili
neumni in postavljajo s tem v nevarnost
življenje in zdravje vseh, ki se slučajno
križajo s to peklensko iznajdbo, kakor bi
bržkone rekel Luka Jeran, ko bi še živel.
No, po drugih deželah so se ljudje že znali
okoristiti tudi na drugi način z avtomobilom.

Branjevec s sadjem upotrebljuje tu in tam
male avtomobile, ki so tako napravljeni, da
se spusti eno steno dol, s čemu nastane
odprto prodajališče.

Na Angležkem se je napravilo avto-
mobe kot potujoče hranilnice.

Sedaj pa napravijo tam tudi knjigarne
v avtomobilu. Neki Anglež, Mardonald po
imenu, je prišel na misel, da bi napravil
potujoče avtomobile in ravno kar so bili na-
pravljeni trije avtomobili, ki so urejeni za
knjigarne. Na ta način bo mogoče priti tudi
v mala mesta in vasi, kamor so prihajali
dosedaj le kolporterji. Ko bi se uvedlo tudi
pri nas take potujoče knjigarne, bi morda
tudi za slovenske knjigotržce in pisatelje
nastali bolji časi.

Vpliv kopeli na srce je jako različen;
odvisen je od temperature kopeli. S kopeljo
moremo srce vaditi, varovati in krepiti, mo-
remo ga pa tudi slabiti, in ako je srce
bolno, mu resno škodovati. Učinek kopeli
se izraža na krvni tlak in na vtip, odvisen
je tudi od tega, kako dolgo traja kopel in
kaj je primešanega vodi. V splošnem krep-
je hladne in mrzle kopeli srce, dočim ga vroče
kopeli precej utrujajo. O učinkovanju vodnih
kopeli na srce, je dr. Strassburger v Bonni
izvrševal preiskave, katerih rezultati so ve-
likega pomena. Po tem, kar je on dognal,
se ob začetku mrzle kopeli krvni tlak zvi-
šuje, ker se žile stisnejo, srce vtriplje po-
časi in jako enakomerno; potem se žile
zopet razširijo in krvni tlak se zmanjša. V
gorki kopeli srce hitreje vtriplje, pri kopeli
od 34 po 36 stopinj Celzija se delovanje
srca med kopanjem nekoliko zadržuje, pri
kopelih od 37 do 40 stopinj pa nekoliko
pospešuje. Pri kopelih nad 40 stopinj na-
rašča delovanje srca kaj močno, ker je pri
vročih kopelih tlak krvi in vtip zvišan in
mora torej srce veliko več delati. Zato je
treba posebne previdnosti s kopelmi, ki
poté; najmilejše med temi so še električne
kopeli in peščene kopeli, ker ne ovirajo iz-
hlapevanje potu. Pri slanih kopelih je vtrip
srca počasnej, nego pri navadnih vodnih
kopelih. Opomniti pa moramo, da je izvrše-
val dr. Strassburger svoje preiskave iz-
ključno na zdravih ljudeh, njegovih rezul-
tatov se torej ne more prenesti brez vsega
druga na bolnike.

Spomenik Mark Twainu. Iz Heidel-
berga poročajo: Ameriška kolonija v Hei-
delbergu je sklenila napraviti tukaj spome-
nik Mark Twainu.

Zadnje brzojavne vesti.

Novi ruski poslanik v Londonu.
LONDON 5. Angleški odposlanec v
Haagu Buchaneau je imenovan poslanikom
v Petrogradu.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4
stot. besedo. Mastno tiskane be-
sede se računajo enkrat več. Naj-
manjša pristojbina stane 40 stot-
ink. Plača se takoj lns. oddelku.

Kmetovalec sprejme takoj v najem kmetijo
kot oskrbnik. Obrniti se je:
via Molino a vento 70, Siberna. 1272

Italijanski, hrvatski podučuje hitro
in praktično
izvežbani učitelj omenjenih jezikov. Informacije v
Inseratnem oddelku Edinosti. 900

Gospodična značna slovenske, nemške ko-
respondence, strojeopisa, nem-
ške stenografije, z enoletno prakso, želi nastopiti s
1. septembrom primerno službo v Trstu. Ponudbe
na „Inseratni oddelku Edinosti“ pod številko 1273

Zastonj dobite majhno esperantsko slov-
nico in slovarček, ki jo
predelate v par urah in ki vam odpre celi svet
ako naročite „Polno slovnico esp. jezika (2. izdaja,
190 K s poštnino), ki jo lahko prodate svojemu
prijatelju. K petim izvodom (630 K s poštnino)
priložimo seveda zastonj 5 majhnih slovnice in slo-
varčkov, povrh pa še zvezek snekot. Založništvo
esp. knjig Lj. Koser, Juršinci pri Ptuj, Šta-
jersko. 1269

Prodaja šivalni stroj v dobrem stanju za
K 80. Oglasiti se je pri vratarju v
ulici G. Galatti 18. 1250

Javen ples priredijo 7. avgusta mladenci
Gorenj pri Divači. Svirala bo
Sokolska godba iz Herpelj. Eventuelni dobiček bo
za družbo sv. Cirila in Metodija. 1233

Rogaška kisel. Templev
Radinski vrelec.
Najboljši mineralni vodi.
— ZASTOPNIK —
Lacko Križ - Pula
WIESENREITER & Co., TRST
via Gioachino Rossini 20.

Banka išče mladega
: uradnika :
popolnoma večjega nemške in laške
korespondence. — Ponudbe pod šifro
„KORRESPONDENT“ na Inser. odd. Edin.

Mihael Pernarčič Trst, ulica Romagna
16, st. avbeni in umet-
niški mizar, izvršuje vsakovrstne specialitete za no-
tranje in zunanje uredbe v stanovanjih in pisarnah itd.
Cene zelo zmernne. Priporoča se vsem Slovanom. 755

Javen ples priredijo Ročinjski fantje dne
7. avgusta. Eventuelni dobiček
dobi Ciril-Metodova družba. 1266

CANTI JUGOSLAVI Iv. Kušarja
se dobivajo v „Slovanski knjigarni in
trgovini papirja“ JOSIP GORENJEČ,
Trst, ul. Valdirivo 40. Knjiga stane
broš. K 3 lično v platno vezana K 4

Bogomil Pino
: bivši urar v Sežani :
ima svojo novo
PRODAJALNICO : UR
— v TRSTU —
ulica V. Bellini 13
(nasproti cerkvi sv. Ant. nov.)
Vsakovrstne verižice
PO TOVARNIŠKIH CENAH

Norberto Nachtigall
Trst, ulica Nuova 41, Trst
(Palača Salem) je prezel ZASTOPNIŠTVO VE-
LIKE ŠVICARKE URARNE ter
zamore radi tega prodajati :
vsakovrstne ure
po tovarniš. cenah.
Potrebščine za urarje
se prodajo
po najzmernejših cenah.

MIHAEL ZADNIK Trst
ulica Sorgente šte. 2
kupi vole, ovce in ovne
ter kože istih.
Ponudbe, tudi pismene in brzojavne po-
slati je na gornji naslov.

Hočete se prepričati?
obiščite velika skladišča
Marije na Salarini
Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove
(vlogi Torrente) alla città di Londra
Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke
zastunni za otroke. Površniki, močue jelo, kakor tudi
zati palatov. Obleke za dom in delo. Delavske
obleke. Troski loden. Nepremičljivi plašč (prstni
vplakli) Specialiteta: blago ta- in inozemskih
tovarn. izgotovljajo se obleke po meri po najnovjši
modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

Ivan Miheučić & Co.
MEHANIČNA DELALNICA
Trst - Via Tiziano Vecelio šte. 4 - Trst
SPREJEMAJO SE V POPRAVO PARNI STROJI IN KOTLI, VSAKO-
VRSTNI MOTORJI NA GAS IN BENZIN. — VSAKOVRSNA INDU-
STRIJALNA DELA V KOVINAH IN KOLARSKA BAKRENA DELA
VSE NAROČBE SE IZVRŠIJO Z NAJVEČJO
..... SKRBNOSTJO IN NATANČNOSTJO.
PRORAČUNI IN NAČRTI. TELEFON ŠTEV. 22-53

:: Panificio Triestino ::
Otvoritev filijalke na Opčinah
ob sežanski cesti.

NOVO POGREBNO PODJETJE H. Stibel in drug
se je preselilo na
z bogato opremo za vsako-
vrstni pogreb, in prodajal-
nico mrtvaških predmetov in vsa-
kovrstnih vencev iz umetnih cvetlic
perle, porcelana. — Velika zaloga
voščenih sveč
Prodaja na debelo in drobno.

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionici
: „DALMATIA“ :

VOZNI RED
veljaven od 16. julija 1910 do nove odredbe.
Proga TRST-METKOVIČ A
Odhod iz Trsta v ponedeljek ob 5. uri popo-
ludne. Dohod v Trst v soboto ob 6. uri zjutraj.
Proga TRST-METKOVIČ B
Odhod iz Trsta v četrtek ob 5. uri popoldne.
Dohod v Trst v sredo ob 6. uri zjutraj.
Proga TRST-METKOVIČ C
Odhod iz Trsta v soboto ob 5. uri popoldne.
Dohod v Trst v četrtek ob 6. uri zjutraj.
Proga TRST-KORČULA
Odhod iz Trsta v torek ob 5. uri popoldne.
Dohod v Trst v ponedeljek ob 6. uri zjutraj.

Velika zaloga koles
RUDOLF RÖTL
TRST, ul. Acquedotto 21. Telefon 1238

Zaloga koles
Peugeot, Wat-
fenrad. Stan-
dard od 150
kron naprej.
Pnevmatiki in
potrebščine.
Mehanična delavnica. Hitra postrežba. Cene
zmerne.

TRVDKA
Adolf : Kistoris
skladišče oblek za moške in dečke
Trst, via S. Giovanni 16, I.
TELEFON šte. 16-83.
(zraven restavracije Cooperativa ex
Hacher) prodaja na mesečne ali
tedenske obroke obleke in po-
vršnike za moške, perilo itd.
Najdogovornejše cene.
POZOR! Skladišče ni v pritličju,
ampak v prvem nadstropju

Brizgalnice
raznih vzorcev. — Popravki z naj-
večjo natančnostjo in jamstvom se
izvršujejo v mehanični delavnici
inštalacij kakor tudi vode in plina
G. Simsich & A. Boschin
Trst, Via Rossetti 5, Telefon 133, rim. IV.

Ivan Miheučić & Co.
MEHANIČNA DELALNICA
Trst - Via Tiziano Vecelio šte. 4 - Trst
SPREJEMAJO SE V POPRAVO PARNI STROJI IN KOTLI, VSAKO-
VRSTNI MOTORJI NA GAS IN BENZIN. — VSAKOVRSNA INDU-
STRIJALNA DELA V KOVINAH IN KOLARSKA BAKRENA DELA
VSE NAROČBE SE IZVRŠIJO Z NAJVEČJO
..... SKRBNOSTJO IN NATANČNOSTJO.
PRORAČUNI IN NAČRTI. TELEFON ŠTEV. 22-53

:: Panificio Triestino ::
Otvoritev filijalke na Opčinah
ob sežanski cesti.

NOVO POGREBNO PODJETJE H. Stibel in drug
se je preselilo na
z bogato opremo za vsako-
vrstni pogreb, in prodajal-
nico mrtvaških predmetov in vsa-
kovrstnih vencev iz umetnih cvetlic
perle, porcelana. — Velika zaloga
voščenih sveč
Prodaja na debelo in drobno.